

Oskrbimo Slovenijo - štafeta semen - Baza znanja 2026 - februar

Spoštovani!

Z veseljem vam posredujemo prve informacije iz baze znanja za leto 2026 z dobrodošlico po skupnem soustvarjanju prihodnosti. Po stari ljudski modrosti naših prednikov Valentinovo prinaša ključ od korenin, kurenti pa preganjajo zimo. Naša dežela bo ozelenela, od naše generacije pa je odvisno, koliko semen rastlin, ki so pomembne tudi za prehrano, bomo posejali, da si v naši čudoviti deželi zagotovimo lastno suverenost.

Ponosni smo na vse, ki sodelujete tudi v letošnjem vseslovenskem gibanju Oskrbimo Slovenijo - štafeta semen. S strani organizatorja boste pričeli dobivati uporabne informacije o tem, kako do več samooskrbe in do slovenskih semen, kje najti dobre prakse, kje se udeležiti Izmenjevalnic semen in znanja in kje spoznati ozaveščene somišljenike, ki jim je mar za prihodnost, ki jo želijo tudi aktivno soustvarjati. Letos je zelo pomembno, da posejemo čim več slovenskih semen na sonaraven način, jih čim več tudi ohranimo, saj se na ravni EU pripravlja sprejem zakonodaje o NGT (novih genskih tehnikah pridelave rastlin), ki bo bistveno spremenil pridelavo in porabo hrane.

Kaj to pomeni, si lahko preberete v zborniku, ki je nastal na Šoli za hortikulturo in vizualne umetnosti Celje, na strokovni konferenci, januarja 2026 - *Strokovna konferenca Strategije gojenja rastlin za prihodnost v strokovnem članku Irene Rotar: Izzivi prihodnosti - med avtohtonimi semeni s sonaravno pridelavo in NGT (nove genomske tehnike pridelave rastlin) ter patentiranjem*

semen <https://www.hvu.si/visja/wp-content/uploads/sites/3/2026/01/Zbornik-Strategije-gojenja-rastlin-za-prihodnost-2026-1.pdf> in <https://www.hvu.si/visja/wp-content/uploads/sites/3/2026/01/Prilagajanje-gospodarjenja-z-gozdovi-novim-razmeram-v-okolju.pdf> ter <https://www.hvu.si/visja/pisna-gradiva/>

Foto AI: Prikaz značilnost posameznih semen in načinov pridelave:

Izzivi prihodnosti - med avtohtonimi semeni s sonaravno pridelavo in NGT (nove genomske tehnike pridelave rastlin) ter patentiranjem semen. V zborniku je objavljena primerjava pristopov k prihodnosti rastlinske pridelave: z ekonomskega, ekološkega in družbenega vidika ter vpliv na pridelovalce, opraševalce, biodiverzitetu in zdravje ljudi. Kako avtohtona semena podpirajo prilagodljivost rastlin lokalnemu okolju in podpirajo naravne odnose med rastlinami ter opraševalci. Poudarjen je **pomen avtohtonih semen, ki smo jih v Sloveniji izgubili že več kot 80 odstotkov, prikazana so prizadevanja**, kako jih ohraniti čim več. Primerjana so tveganja med sonaravnim pristopom **in pridelavo v primerjavi z novimi genomskimi tehnikami pridelave rastlin NGT 1 in NGT 2** vključno s pastmi patentiranja semen in odvisnosti pridelovalcev od zunanjih dobaviteljev semen in vhodnih materialov za pridelavo, ki povečujejo stroške pridelave. Seveda razvoja **in napredka ni mogoče ustaviti, je pa za prehransko varnost in biodiverzitetu potrebno najti ravnovesje med etiko, ekonomijo, ekologijo in trajnostnim ohranjanjem narave.**

Zahvaljujemo se Vam za potrditev vašega sodelovanja v vseslovenskem gibanju Oskrbimo Slovenjo - štafeta semen, ki ga skupaj soustvarjamo že od leta 2012. Veseli nas, da ste prijavi in preučili možnosti svojega sodelovanja na povezavi: https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdlubeTfvznK-HAFTa_g9aZeQk5Qg5Nk29J6msyxdZBb0L0Fw/viewform ter preučili na kakšen način boste sodelovali v Oskrbimo Slovenjo - štafeta semen za dobrobit prehranske varnosti, samooskrbe, ohranjanja semen in biotske pestrosti naše čudovite dežele, širjenje znanja. Predlog aktivnosti so opisane na povezavi: <https://ekoci.si/zadnje/povabilo-k-sodelovanju-v-vseslovenskem-gibanju-oskrbimo-slovenijo-stafeta-semen-2026/>

Zakaj je samooskrba tako pomembna in kako lahko preprosto, v sodelovanju z naravo, pridelamo svojo hrano? V navdih in za mnogo dobrih idej predlagamo ogled video posnetka na povezavi, prof. drr. Ane Vovk: Samooskrba v praksi: <https://www.youtube.com/watch?v=DXNqNzbPXVQ&t=7s>

- 1. PRISRČNO POVABILO NA VSESLOVENSKI DOGODEK V CELJE - strokovni posvet - Kako do več sonaravne hrane od semena do krožnika, predstavitev dobrih praks, vseslovensko izmenjavnico semen, srečanje ozaveščenih ...**

Že v tem obvestilu **vam pošiljamo vabilo na Celjski sejem, da se dne, 13.3.2026, od 12.30 ure dalje, pridružite na zanimivem srečanju soustvarjanja prihodnosti, polno strokovnih in uporabnih nasvetov ter spoznanj dobrih praks s področja samooskrbe, povezovanja, izmenjave semen, uporabe divje hrane in sobivanjskih skupnosti.** Prisotni bodo predstavniki odločevalcev, strokovnjaki in zavzeti ljudje z različnih področij s strokovnimi razlagami in kako z že ustaljenimi dobrimi praksami do več sonaravne hrane od semena do krožnika. Hkrati ste vabljeni **na vseslovensko izmenjavnico semen in znanja**, kamor lahko prinesete v izmenjavo tudi svoja semena ali cepiče. Potekalo **bo vseslovensko srečanje ozaveščenih ljudi: predstavitev** društev, gibanj in posameznikov, ki povezani že soustvarjajo trajnostno prihodnost za sedanje in prihodnje rodove.

Naprošamo, da svojo prisotnost najavite preko spletne prijavnice. <https://forms.gle/Dpj8yQuYKrBNeYa88> ali ekoci.si@gmail.com in nam sporočite, ali želite sodelovati ali predstaviti tudi vaše aktivnosti. Vabilo je v priponki. Pristrčno dobrodošli.

Na srečanju bomo podelili tudi že prva priznanja vsem, ki boste sporočili, da jih želite sprejeti. Prosimo, da nam pošljete poročilo o izvedenih aktivnostih s fotografijami, kar je podlaga za izdajo priznanja, do 1.3.2026 na naš e-naslov: ekoci.si@gmail.com.

2. AKTIVNOSTI IN DOGODKI SODELUJOČIH V PRAKSI PO SLOVENIJI

Z veseljem objavljamo vaša poročila o dogodkih, ki nam jih pošiljate, da tako obvestimo čim več ljudi, ki jih zanima prenos znanja in domača semena. Dogodke sporočite na: ekoci.s@gmail.com 14 dni pred vašim dogodkom, da bomo o njih lahko obvestili čim več ljudi.

1. **Izmenjevalnica Spuhlja: 21. 2. 2026** - v Spuhlji organizira društvo gospodinj Spuhlja 5. izmenjavo semen in sadik z zanimivim programom: z **ddr. Ano Vovk** s knjigo **Živa zemlja – zdrava prihodnost** in s predstavitvijo tehnologije učinkovitih mikroorganizmov (EM). Več o dogodku preberite v priponki.

2. **Z osnovne šole Prebold sporočajo, da so že izvedli Izmenjevalnico semen.** Navdušeni so bili učenci in obiskovalci. Pri njih poteka tudi dobro obiskan Kmetijski krožek, ki ga uspešno vodi ga. Marjana Kladnik.Čestitke.

3. **Zeliščarka Margita Vehar DEŽELA ZELIŠČ**, Margita Vehar s.p. Tel.: 041/788-175 Srednja vas 15 **sporoča**, da organizira aktivnosti po terenu, povabite jo lahko tudi vi: margitav@gmail.com;

4. **Ali vas zanimajo samooskrbne skupnosti Slovenije?** Pridružite se zoom srečanju: na povezavi:

https://www.facebook.com/story.php?story_fbid=26031813863175094&id=100003195068820&rdid=WIPvY9ezGUXbJqP1#

3. Koristne informacije za večjo samooskrbo in ohranjanju biotske pestrosti

Tudi letos nadaljujemo z dopolnjevanjem znanja od semena do krožnika za 50 rastlin, ki so najpomembnejše za prehransko varnost in jih je možno pridelati v naši deželi. Lani smo se posvečali čebuli, česnu, fižolu... V naslednjem sporočilu vam bomo poslali seznam rastlin, ki zrastejo v Sloveniji na sonaraven način, in kje se lahko oskrbite z določenimi vrstami semen. V okviru gibanja Oskrbimo Slovenijo - štafeta semen vam bomo podajali informacije o slovenskih semenih, kako se lahko z njimi oskrbite in jih z že znanimi dobrimi praksami vzgojite.

Predlagamo, da za svoje posevke izberete slovenska avtohtona, tradicionalna in udomačena semena, ki so bila tudi semenjena v Sloveniji in ne v drugih državah, saj so le-ta prilagojena našim ravnim razmeram. Letos je zelo pomembno, da pridelamo čim več slovenskih semen na sonaraven način, jih čim več tudi ohranimo, ali v suhem in temnem prostoru ali v semenskih kroglicah .

4. KAKO NAREDIRI SEMENSKE KROGLICE

Predlagamo video povezavo: Kako naredimo semenske kroglice ali na <https://www.youtube.com/watch?v=DBMj41qH75A> pogledate, kako so v lanskem letu naredili semenske kroglice na OŠ Kotlje: Izdelava semenskih kroglic v POŠ

Kotlje: <https://www.youtube.com/watch?v=f9gHrAF0-nA>

c) Primer sejanja semenskih kroglic v naravi, na Krasu, je na povezavi: <https://www.youtube.com/watch?v=DBMj41qH75A&t=6s>

5. PRIPOROČLJIVA LITERATURA

Foto: naslovnice knjig

Knjiga **Živa zemlja – zdrava prihodnost** nas popelje globoko pod površje, v skriti svet zemlje in prsti, kjer se srečujejo kamnine, voda, mikroorganizmi, rastline in živali v nenehnem kroženju življenja. Razkriva, da zemlja ni zgolj mrtva snov, temveč živ, dinamičen ekosistem, brez katerega življenje na našem planetu ne bi bilo mogoče. Osredotoča se na trajnostne sisteme pridelave hrane, kmetijstvo brez oranja, samooskrbo ter vzpostavitev lastnega vrta.

Knjiga Semenarstvo - Kako pridelati kakovostno seme nas seznaja o zdravem in kakovostnem semenu. Za semenjenje je pomembno, da dobro poznamo rastline, pravila dedovanja in pridelavo semen. Z vztrajnostjo in natančnostjo bodo sorte iz leta v leto boljše, ekološki način pridelave zelenjave pa lažji. Knjige je mogoče naročiti pri Založbi kmečki glas: <https://zalozba.kmeckiglas.com/>

Spoštovani. Kmalu vam pošljemo nove konkretne informacije o semenih in novih aktivnostih. U veseljem pričakujemo vaše prijave na strokovni posvet, izmenjevalnico semen in znanja ter srečanja ozaveščenih Slovencev.

Prisrčno dobrodošli v soustvarjanju prihodnosti.

Za Združenje Ekoci in partnerje ter vseslovensko gibanje Oskrbimo Slovenijo - štafeta semen, Irena Rotar, preds.

Žalec 14.2.2026